

دفترچه سوالات به همراه پاسخنامه تسلی مرحله دوم ییستاد نهمین دوره المپیاد ادبی سال ۱۴۰۰

مدت آزمون (دقیقه)	تعداد سوالات چند گزینه‌ای
۱۱۰	۱۰۰

استفاده از هرگونه منبع نوشتاری تخلف محسوب می‌شود.

توضیحات مهم

تذکرات آزمون:

ضمن آرزوی موفقیت برای شما دانش‌بیرونی گرامی، خواهشمند است قبل از پاسخ به سوالات آزمون به موارد زیر توجه کنید:

- این آزمون شامل **۱۰۰ پرسش چهارگزینه‌ای** و وقت آن **۱۱۰ دقیقه** است.
- پاسخ درست به هر سؤال **۳** نمره‌ی مثبت و پاسخ غلط یک نمره‌ی منفی دارد.
- در هر سؤال از میان گزینه‌های داده شده دقیقاً یک گزینه پاسخ صحیح است.
- استفاده از منابع ادبی در این آزمون مجاز نیست.
- همراه داشتن تلفن همراه (حتی خاموش) در طول زمان آزمون مجاز نیست.
- آزمون مرحله دوم برای دانش‌آموزان سال اول دبیرستان تنها جنبه‌ی تشویق و آمادگی برای سال آینده دارد و شرکت‌کنندگان در دوره‌ی تابستانی از بین دانش‌آموزان دوم و سوم دبیرستان انتخاب می‌شوند.
- فقط داوطلبانی می‌توانند دفترچه‌ی سوالات را با خود ببرند که تا پایان آزمون در جلسه حضور داشته باشند.
- پاسخنامه‌ی تستی این آزمون توسط **کمیته‌ی علمی ماج** تهیه شده است.

کلیه حقوق این سوالات برای ماج محفوظ است.

- (۱) دلیل این که رستم سعی می‌کند از راه دوستی وارد شود و با اسفندیار نجنگد، این است که اسفندیار بیگانه نیست و شاهزاده است.
- (۲) اسفندیار می‌داند که رستم عمری به سر بلندی زیسته و سزاوار بند نیست لیکن شرط گشتناسب را برای واگذاری تاج و تخت به خویش، می‌پذیرد.

(۳) رستم در باطن دچار کشاکش پرآزاری است زیرا جز گریز یا کشن اسفندیار که شاهزاده و رویین تن است چاره‌ای ندارد.

(۴) اسفندیار به این دلیل حقیقت حال و ماجرا را برای رستم باز می‌گوید که نه دل جنگیدن دارد و نه توانایی دست شستن از پادشاهی.

۲- توضیح کدام گزینه درست نیست؟

- (۱) اگر مرا درست شدی که حسنک قرمطی است خبر به امیرالمؤمنین رسیدی که در باب وی چه رفتی = اگر به من ثابت می‌شد که حسنک قرمطی است خبر به خلیفه می‌رسید که در حق او چه مجازاتی انجام می‌شد.
- (۲) لاجرم چون سلطان پادشاه شد، این مرد بر مرکب چوبین نشست و بوسهله و غیر بوسهله در این کیستند؟ = ناچار وقتی سلطان مسعود به پادشاهی رسید حسنک به دار آویخته شد و بوسهله و دیگران در این امر تأثیری نداشتند.
- (۳) حال حسنک دیگر بود که بر هوای امیر محمد و نگاه داشت دل و فرمان محمود این خداوندزاده را بیازرد و چیزها کرد و گفت که اکفا آن را احتمال نکنند = روش حسنک تفاوت داشت که به سبب علاقه مندی به امیر محمد و راضی کردن دل او و اجرای فرمان سلطان محمود، مسعود را دل آزده کرد و کارهایی انجام داد و چیزهایی گفت که افراد مانند آن را نمی‌توانند تحمل کنند.
- (۴) خواجه، امیر حسنک را، هرچند خواست که پیش وی نشیند، نگذاشت و بر دست راست من نشست و ... بوسهله بر دست چپ خواجه، از این نیز سخت بتایید = هرچقدر امیر حسنک خواست رو به روی خواجه احمد بنشیند، خواجه احمد نگذاشت و حسنک در سمت راست من نشست و بوسهله در سمت چپ خواجه احمد و از این مسأله هم به شدت خشمگین شد.

۳- با توجه به داستان شیر و گاو همه گزینه‌ها درست نقل شده است بجز گزینه ... .

- (۱) هر که نفس شریف دارد خویشن را از محل وضعی به منزلت رفیع میرساند.
- (۲) به خرد و فرات خویش آثار و دلایل آن می‌بینم. که خردمند به مشاهدت ظاهر، باطن را بشناسد.
- (۳) مرد هنرمند با مروت، اگر چه خامل منزلت و بسیار خصم باشد، به عقل و مروت خویش پیدا نیاید در میان قوم.
- (۴) ملک در اکرام آن کافرنعمت غدار افراط نمود تا هوای عصیان از سر او بادخانه‌ای ساخت.

۴- استنباط از همه گزینه‌ها درست است بجز گزینه ... .

- (۱) نیک و بد چون همی باید مرد / خنک آن کس که گوی نیکی برد عمر برف است و آفتاب تموز / اندکی ماند و خواجه غره هنوز (متوجه گذر سریع عمر باشیم و در نیکوکاری از دیگران پیشی بگیریم)
- (۲) کنونت که امکان گفتار هست / بگویایی برادر به لطف و خوشی که فردا چو پیک اجل دررسد / به حکم ضرورت زبان درکشی (قبل از این که مرگ ساکتمان کند آنچه سزاوار است بگوییم)
- (۳) زبان در دهان ای خردمند چیست / کلید در گنج صاحب هنر چو در بسته باشد چه داند کسی / که جوهرفروش است یا پیله ور (سخن گفتن معرف خرد و هنر یا بی خردی انسان است)
- (۴) هر که آمد عمارتی نو ساخت / رفت و منزل به دیگری پرداخت وان دگر پخت همچنان هوسی / وین عمارت به سر نبرد کسی (قبل از این که عمرمان به پایان برسد باید به آرزوهای منطقی مان جامه عمل پوشناییم)

-۵ مامه در کدام گزینه کنایه وجود ندارد؟

- (۱) ذوق زده شدی خیال کردی یک نانخور را از سر خودت بازکرده‌ای. تا تو باشی دیگر از هول هلیم توی دیگ نیفتی.
- (۲) خدا را شکر که بالاخره بچه را از آب و گل درآوردیم و به سروسامان رساندیم. حالا می‌توانیم نفس راحتی بکشیم.
- (۳) همه روزه دسته‌ها و سبدهای گل بود که به منزل ما آورده می‌شد ولی هیچ یک از دسته‌های گل را نمی‌شد با دو کیلو سیب یا زردآلو معاوضه کرد.
- (۴) کپسول گازمان نیز فعال شده بود و تند تند ته می‌کشید و کفگیر عیال هم در کوتاه‌ترین مدت ممکن، به ته پیت روغن می‌خورد.

-۶ مامه استنباط از کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) نه همین می‌رمد آن نوگل خندان از من / می‌کشد خار در این بادیه دامان از من (شاعر احساس مطروح بودن می‌کند)
- (۲) با من آمیزش او الفت موج است و کنار / دم به دم با من و پیوسته گریزان از من (معشوق با عاشق رفتار متناقضی دارد)
- (۳) گرچه مورم ولی آن حوصله با خود دارم / که ببخشم بود ار ملک سلیمان از من (شاعر صبر و تحمل خود را ستوده است)
- (۴) قمری ریخته بالم به پناه که روم / تا به کی سر کشی‌ای سرو خرامان از من (سرکشی معشوق باعث بی‌پناهی عاشق شده است)

-۷ مامه کدام بیت با سایر بیت‌ها نزدیکی معنایی ندارد؟

- (۱) بوی گل‌های چیده می‌آید / خونم از دل به دیده می‌آید
- (۲) از غم داغ گل رخان از خاک / لاله در خون تپیده می‌آید
- (۳) در عدم هم ز عشق بوبی هست / گل گریبان می‌آید دریده
- (۴) به تماشای غنچه‌های شهید / گل به رنگ پریده می‌آید

-۸ مامه در کدام بیت نکوهش دیده نمی‌شود؟

- (۱) چون داد عادلان به جهان در، بقا نکرد / بیداد ظالمان شما نیز بگذرد
- (۲) در مملکت چو غرش شیران گذشت و رفت / این عوو سگان شما نیز بگذرد
- (۳) زین کاروان سرای بسی کاروان گذشت / ناچار کاروان شما نیز بگذرد
- (۴) این نوبت از کسان به شما ناکسان رسید / نوبت ز ناکسان شما نیز بگذرد

-۹ مامه تعداد اجزای موجود در کدام جمله متفاوت است؟

(۱) چه خبر؟	(۲) به سلامتی!	(۳) دست خوش!

-۱۰ مامه تعداد میانوند در کدام گزینه کم تر است؟

(۱) دوشادوش، دستاورده، سربه زیر، دانش افزایی	(۲) روبه رویی، سالی واحدی، شورش طلبی، گاهگاهی

-۱۱ مامه در متن زیر چند وابسته به کار رفته است؟

(۱) صبحی زلال سرد چون آب گوارای چشمها از کرانه خاور دور بر می‌تراود و گویی روشنایی نیلگون خود را بر خاک جانبخش هر هفت سرزمین می‌پاشاند. اهالی سرخست بیابان چنین هوای دلپذیری را گرگ و میش می‌نامند.	(۲) چهار

(۱) یک	(۲) دو	(۳) سه

-۱۲ در کدام گزینه همه واژه‌ها مشتق است؟

- (۱) گمیت، موقعیت، تربیت، جمعیت
 (۲) پایه، تیغه، چشم، دهانه
 (۳) شامگاه، کمرگاه، گهگاه، باشگاه

-۱۳ در کدام گزینه غلط املایی وجود دارد؟

- (۱) الغای حکم، برائت و بیزاری، اوامر و نواهی، الـ و درد
 (۲) ضلالت، مزبور، وهله، هرس کردن، انضباط
 (۳) ازدحام، انزجار، رذل، زادبوم، سپاس گزار

-۱۴ در عبارت زیر چند واژه وجود دارد؟

- سرانجام بر آن نهادند که پهلوان ایرانی تیری به خاور رها کند؛ هر جا که تیر پایین آید، مرز ایران و توران شناخته می‌شود.
- ۲۶ (۴)   ۲۵ (۳)   ۲۴ (۲)   ۲۳ (۱)

-۱۵ با توجه به خوانش درست، در کدام گزینه تعداد کمتری فرایند واجی حذف همزه دیده می‌شود؟

- (۱) قصه رنجور و رنجوری بخواند / بعد از آن در پیش رنجورش نشاند
 (۲) چون قلم اندر نوشتن می‌شافت / چون به عشق آمد قلم بر خود شکافت
 (۳) هر غلامی را بیاورد ارمغان / هر کنیزک را ببخشید او نشان
 (۴) وانگرد از ره آن تیرای پسر / بند باید کرد سیلی را ز سر

-۱۶ در همه گرینه‌ها هر دو اثر مثنوی است بجز گزینه ... .

- (۱) عرفات – خلد بربین
 (۲) سبحه الابرار – فرهاد و شیرین
 (۳) ناظر و منظور – جلالیه
 (۴) بزم وصال – محیط اعظم

-۱۷ دربار کدام پادشاه از نظر شعر و شاعری دربار غزنوی را تداعی می‌کند؟

- (۱) ناصرالدین شاه   (۲) آقا محمد خان   (۳) فتحعلی شاه   (۴) نادر شاه

-۱۸ بیت‌های زیر از کیست؟

- آن زمان که بنهادم سر به پای آزادی / دست خود ز جان شستم از برای آزادی
 تا مگر به دست آرم دامن وصالش را / می‌روم به پای سر در قفای آزادی

- (۱) عارف   (۲) سید اشرف الدین گیلانی   (۳) فخری یزدی   (۴) عشقی

-۱۹ کدام تعریف نادرست است؟

- (۱) مکتب سوررئالیسم مبتنی بر اصالت وهم و رویا و تداعی آزاد و صورت‌های پنهانی در ضمیر ناخودآگاه است.
 (۲) وهمگرایان از نظریات فروید در روان کاوی بهره می‌گرفتند و خود اغلب روان پزشک بودند.
 (۳) مکتب وهم گرایی به هر نوع خواب دیدن اصالت هنری می‌بخشد.
 (۴) در تمامی مکتب‌های جدید هنری نوعی گریز از بیرون به درون می‌توان یافت.

-۲۰ در کدام بیت تناسب تشبیه برهم خورده است؟

ماه

- (۱) تو همچو ماهی و آن دیگران همه خورشید / تو روح پاکی و ابنيای روزگار اجسام
- (۲) از اتفاق چه خوشتربود میان دو دوست / درون پیرهنی چون دو مغز یک بادام
- (۳) اگر تو آدمیای اعتقاد من این است / که دیگران همه نقشند بر در حمام
- (۴) تنک مپوش که اندامهای سیمینت / درون جامه پدید است چون گلاب از جام

-۲۱ در کدام بیت ایهام بهکار نرفته است؟

ماه

- (۱) آن در دو رسته در حدیث آمد / وز دیده بیوفتاد مرجانم
- (۲) بلل باغ سرای صبح نشان می دهد / وز در ایوان بخاست بانگ خروسان بام
- (۳) افتاده تو شد دلمای دوست دست گیر / در پای مفکنش که چنین دل کم او فتد
- (۴) نی میندار که حرفی به زبان آرم اگر / تا به سینه چو قلم بازشکافند سرم

-۲۲ کدام بیت از لحاظ نوع مطرح شدن تشبیه در آن با دیگر بیت‌ها متفاوت است؟

ماه

- (۱) اگر کساد شکر بایدت دهن بگشای / ورت خجالت سرو آرزو کند بخرام
- (۲) سرو درآید ز پای گر تو بجنبی ز جای / ماه بیفتند به زیر گر تو برآیی به بام
- (۳) گر به مسجد روم ابروی تو محراب من است / ور به آتشکده زلف تو چلیپا دارم
- (۴) ترا در بوستان باید که پیش سرو ننشینی / و گرنه با غبان گوید که دیگر سرو ننشانم

-۲۳ در همه بیتها میان دو کلمه نوعی تضاد یا تناسب متضاد دیده می‌شود جز بیت ... .

ماه

- (۱) باری غرور از سر بنه و انصاف درد من بده / ای باغ شفتالو و به ما نیز هم بد نیستیم
- (۲) شمشیر برآور که مرادم سر سعدیست / ور سر ننهم در قدمت عاشق دونم
- (۳) مرده از خاک لحد رقصکنان برخیزد / گر تو بالای عظامش گذری و هی رمیم
- (۴) گر همه عمر بشکنم عهد تو پس درست شد / کاین همه ذکر دوستی لاف دروغ می‌زنم

-۲۴ در کدام گزینه ایهام تناسب نیست؟

ماه

- (۱) مطرب عشق عجب ساز و نوایی دارد / نقش هر نغمه که زد راه به جایی دارد
- (۲) چشمم از آینه داران خط و خالش گشت / لبم از بوسه ربابان بر و دوشش باد
- (۳) چه کند کز بی دوران نرود چون پرگار / هر که در دایره گردش ایام افتاد
- (۴) کسی به وصل تو چون شمع یافت پروانه / که زیر تیغ تو هر دم سری دگر دارد

-۲۵ نوع تشبیه در کدام گزینه متفاوت است؟

ماه

- (۱) آن ابر بین که گرید چون مرد سوگوار / وان رعد بین که نالد چون عاشق کئیب
- (۲) مانند پنبه دانه که در پنبه تعییه است / اجرام کوه هاست نهان در میان برف
- (۳) دلتنگ و بینوا چو بطان بر کنار آب / خلقی نشسته ایم کران تا کران برف
- (۴) خورشید ز ابر تیره دهد روی گاه گاه / چونان حصاری ای که گذر دارد از رقیب

منابع غیر درسی

۲۶ واژه مشخص شده در کدام بیت حتما باید با سکون (بدون کسره اضافه) خوانده شود؟

- (۱) هر جا که سر قامتی و موی دلبریست / خود را بدان کمند گرفتار می‌کنم
- (۲) در این سمع همه ساقیان شاهد روی / بر این شراب همه صوفیان درد آشام
- (۳) ماه چنین کس ندید خوش سخن و کش خرام / ماه مبارک طلوع سرو قیامت قیام
- (۴) رای خداوند راست حاکم و فرمان رواست / گر بکشد بندهایم ورنوازد غلام

۲۷ در میان کدام دو واژه بیت زیر نوعی ارتباط و تناسب شعری سنتی دیده می‌شود؟

 این همه طوفان به سرم میرود / از جگری همچو تنورای صنم

- (۱) طوفان – تنور
- (۲) طوفان – صنم
- (۳) جگر – تنور
- (۴) جگر – صنم

۲۸ کدام بیت اشکال معنایی و منطقی ندارد و درست نقل شده است؟

- (۱) همسایه گو گواهی مستی و عاشقی / بر من بده که خویشن اقرار می‌کنم
- (۲) من آن نیام که به جور از مراد نگریزم / به آستین نرود مرغ پای بسته به دام
- (۳) عجب آن است که با زحمت چندینی خار / بوی صبحی نشنیدم که چو گل نشکفتم
- (۴) دیده نگه داشتیم تا نرود دل / با همه عیاری از کمند بجستیم

۲۹ کاربرد «که» در کدام بیت معنای متفاوتی را به ذهن می‌رساند؟

- (۱) سعدیا حب وطن گرچه حدیثی است صحیح / نتوان مرد به سختی که من اینجا زادم
- (۲) بنال مطرب مجلس بگوی گفتة سعدی / شراب انس بیاور که من نه مرد نبیدم
- (۳) من از تو روی نخواهم به دیگری آورد / که زشت باشد هر روز قبله دگرم
- (۴) بیند یک نفس ای آسمان در چچه صبح / بر آفتاب که امشب خوش است با قمرم

۳۰ ساخت ردیف در کدام بیت متفاوت است؟

- (۱) آمدی وہ که چہ مشتاق و پریشان بودم / تا برفتی ز برم صورت بی جان بودم
- (۲) نه فراموشی ام از ذکر تو خاموش نشاند / که در اندیشه اوصاف تو حیران بودم
- (۳) خار عشقت نه چنان پای نشاط آبله کرد / که سر سبزه و پروای گلستان بودم
- (۴) به تو لای تو در آتش محنت چو خلیل / گوییا در چمن لاله و ریحان بودم

۳۱ معنی بخش مشخص شده در کدام گزینه درست و دقیق است؟

- (۱) چه طاعت کرده ام گویی که این پاداش می‌یابم / چه فرمان برده ام گویی که این مقدار می‌بینم (می‌توانم این اندازه مشاهده کنم)
- (۲) به هیچ شهر نباشد چنین شکر که تو بی / که طوطیان چو سعدی در آوری به کلام
(مانند سعدی، طوطی‌ها را به حرف زدن و می‌داری)
- (۳) خواهی ام آزاد کن خواه قوی تر بیند / مثل تو صیاد را کس نگریزد ز دام
(هیچکس همچون تو از دام صیاد نمی‌گریزد)
- (۴) چه دشمنی تو که از عشق دست و شمشیرت / مطابعه به گریزم نمی‌کند اقدام
(پاهایم برای فرار از من فرمان نمی‌برند)

-۳۲ معنی بخش مشخص شده در کدام گزینه درست و دقیق و مطابق با جمله بندی اصلی است؟

- (۱) من اول روز دانستم که با شیرین درافتدم / که چون فرهاد باید شست دست از جان شیرینم
(فهمیدم که با شیرین طرف شدم)

- (۲) من همان روز بگفتم که طریق تو گرفتم / که به جانان نرسم تا نرسد کار به جانم
(گفتم که راه تو را در پیش گرفتم)

- (۳) بینی که چه گرم آتش در سوخته می‌گیرد / تو گرمتری ز آتش من سوخته ترا زانم
(من سوخته ترا از سوخته ام)

- (۴) این نه نصیحتی بود کز غم دوست توبه کن / سخت سیه دلی بود آن که ز دوست بر کنم
(سنگدلی و قساوت است که از دوست دل بکنم)

-۳۳ توضیح و یا معنی بخش مشخص شده در کدام گزینه درست است؟

- (۱) بوی پیراهن گم کرده خود می‌شنوم / گر بگویم همه گویند ضلالیست قدیم (گم کرده صفت پیراهن است)

- (۲) میل ازین جانب اختیاری نیست / کهربا را بگو که من کاهم (به کهربا اطلاع بدی که من کاه هستم)

- (۳) هیچ شک نیست که این واقعه با طاق افتند / گو بدانید که من با غم رویش جفت (برملا میشود)

- (۴) چو آهن تاب آتش می‌نیارد / همی باید که پیشانی کند موم (موم نهاد جمله است)

-۳۴ در کدام بیت پرسشی دیده نمی‌شود؟

- (۱) سعدیا با تو نگفتم که مرو در پی دل / نروم باز گر این بار که رفتم جستم

- (۲) بليل بستان حسن توام / چون نیفتند سخن در افواهم

- (۳) نه توانگران ببخشند فقیر ناتوان را / نظری کنای توانگر که به دیدن فقیرم

- (۴) نه او به چشم ارادت نظر به جانب ما / نمی‌کند که من از ضعف ناپدیدارم

-۳۵ درباره بیت زیر کدام گزینه درست است؟

- پای می‌پیچم و چون پای دلم می‌پیچد / بار می‌بندم و از بار فروبسته ترم

- (۱) در هر مصراج وجه شبے مطرح شده برای دو طرف تشبيه معنای یکسانی ندارد.

- (۲) سخن درباره سختی‌های راه و پایان سفر است.

- (۳) «پای دل» استعاره مکنیه است.

- (۴) پای پیچیدن کنایه از لنگیدن است.

-۳۶ در همه بیت‌ها بجز بیت ... یک کلمه از سه کلمه مشخص شده، عوض شده است و معنا را نامتناسب کرده است.

- (۱) هر که در آتش نرفت بی خبر از سور ماست / سوخته داند که چیست پختن سودای خام

- (۲) مکنید دردمدان گله از شب جدایی / که من ای صباح روشن ز شب سیاه دارم

- (۳) از این قدر نگریزم که بوسی از دهنت / اگر حلal نباشد حرام برگیرم

- (۴) آرزو می‌کندم در همه عالم صیدی / که نشاشند رفیقان حسود انبازم

-۳۷ مامه در کدام بیت فعل «اول شخص» دیده نمی‌شود؟

- (۱) چون کبوتر بگرفتیم به دام سر زلف / دیده بردوختی از هر دو جهان چون بازم
- (۲) دشمن خویشتنم هر نفس از دوستی او / تا چه دید از من مسکین که ملول است ز خویم
- (۳) اگر فردا به زندان میبرندم / بنقد این ساعت اندر بستانم
- (۴) میرسم دوش چون بودی به تاریکی و تنها ی / شب هجرم چه می‌پرسی که روز وصل حیرانم

-۳۸ مامه وزن کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) گویند پای دار اگرت سر دریغ نیست / گو سر قبول کن که در پایش درافکنم
- (۲) همه بر من چه زنی زخم فراق ای مه خوبان / نه منم تنها کاندر خم چوگان تو گویم
- (۳) روز هجرات بدانستم قدر شب وصل / عجب ار قدر نبود آن شب و نادان بودم
- (۴) دگر من از شب تاریک هیچ غم نخورم / که هر شبی را روزی مقدر است انجام

-۳۹ مامه منظور از به کارگیری فعل «گو» در کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) معلم گو ادب کم کن که من ناجنس شاگردم / پدر گو پند کمتر ده که من نااهل فرزندم
- (۲) باغبان را گو اگر در گلستان آلاله ایست / دیگری را ده که ما با دلستان آسوده ایم
- (۳) عالم شهر گو مرا وعظ مگو که نشنوم / پیر محله گو مرا توبه مده که بشکنم
- (۴) همه گو باد ببر خرمن عمر / دو جهان بی تو نیزد دو جوم

-۴۰ مامه در همه بیتها با شخص یکسانی سخن گفته شده است جز ... .

- (۱) چون بخوانی آن فسون بر مرده / برجهد چون شیر صیدآورده
- (۲) سنگ با تو در سخن آمد شهیر / کز برای غزو طالوتم بگیر
- (۳) آهن اندر دست تو چون موم شد / چون زره سازی ترا معلوم شد
- (۴) کوهها با تو رسائل شد شکور / با تو می‌خوانند چون مقری زبور

-۴۱ مامه در کدام بیت سخن مولانا به صورت درست و بی هیچ تغییری آمده است؟

- (۱) بیخ هر یک رفته در زیر زمین / زیرتر از گاو و ماهی بد یقین
- (۲) ای دلا منظور حق آنگه شوی / که چو کلی سوی جزو خود روی
- (۳) تا بینم قلمی در قطره / ماهتابی درج اندر ذره
- (۴) تو همان دیدی که ابلیس لعین / گفت کادم زآتش است و من ز طین

-۴۲ مامه جای خالی بیت زیر با کدام گزینه به طور درست و متناسب پر می‌شود؟
از همه کار جهان پرداخته / ... میگو به جان چون فاخته

- (۱) کو و کو
- (۲) های و هو
- (۳) هق هقی
- (۴) حق حقی

-۴۳
در همه گزینه‌ها قافیه بدون اشکال است بجز ...

- (۲) حق همی‌گوید چه آوردی مرا / اندرين مهلت که دادم من ترا
(۴) معنی تکبیر این استای امام / کای خدا پیش تو ما قربان شدیم

- (۱) او به سوی آسمان می‌کرد رو / واقعه ما را نداند غیر تو
(۳) قوتی و راحتی و مسندي / در میان جان فتادش زان ندا

-۴۴
در کدام گزینه یاء ابتر (ء) به اشتباه آمده است؟

- (۱) بعد از آن داود گفتش ای عنود / جمله مال خویش اورا بخش زود
(۲) ظالم از مظلوم کی داند کسی / کو بود سخره هوا همچون خسی
(۳) جز به اندازه ضرورت زین مگیر / تا نگردد غالب و بر تو امیر
(۴) آن چنان پنهان شدند از چشم او / مثل غوطه ماهیان در آب جو

-۴۵
وزن کلمه «عیسی» در کدام بیت متفاوت است؟

- (۱) جان دریغم نیست از عیسی ولیک / واقفم بر علم دینش نیک نیک
(۲) گفت عیسی که به ذات پاک حق / مبدع تن خالق جان در سبق
(۳) ز احمقان بگریز چون عیسی گریخت / صحبت احمق بسی خون‌ها که ریخت
(۴) آن گریز عیسی نی از بیم بود / ایمن ست او آن پی تعلیم بود

-۴۶
کدام بیت می‌تواند شاهدی برای بیت زیر باشد؟

- (۱) همچنین ز آغاز قرآن تا تمام / رفض اسباب ست و علت والسلام
(۲) فهم آب است و وجود تن سبو / چون سبو بشکست ریزد آب ازو
(۳) دم گاو کشته بر مقتول زن / تا شود زنده همان دم در کفن
(۴) از دهانت نطق فهمت را برد / گوش چون ریگ است فهمت را خورد
(۵) کسب را همچون زراعت دان عمو / تا نکاری دخل نبود زآن تو

-۴۷
حرف «ی» در «درویشی» در کدام عبارت متفاوت است؟

- (۱) تهی دست اندکمال اگر خواهد که در طلبکاری ایستد درویشی او را بنشاند.
(۲) درخت که در شورستان روید و از هر جانب آسیبی می‌یابد نیکوحال تر از درویشی است که به مردمان محتاج باشد.
(۳) سمت کندزفانی اولی تر از فصاحت بفحص و مذلت درویشی نیکوتر از عز توانگری از کسب حرام.
(۴) عزّالرجل استغناوه عن الناس و درویشی اصل بلاها و داعی دشمنایگی خلق و ریاننده شرم و مروت ... است و هر که بدان درماند چاره نشناسد از آنکه حجاب حیا از میان برگیرد.

-۴۸
در کدام گزینه «مؤونت» یا «معونت» با توجه به معنا، اشتباه نوشته شده است؟

- (۱) خواستم که ترا بر اخلاق پسندیده و عادت ستوده مؤونتی واجب دارم و حقوق دوستی و هجرت تو بدان بگزارم.
(۲) چون ... به معونت و مظاهرت ایشان از دست صیاد بجستم مرا نیز از عهده لوازم ریاست بیرون باید آمد.
(۳) انواع هول و خطر و مؤونت حضر و مشقت سفر برای دانگانه بر حريص آسانتر (است).
(۴) یکی از معونت بر خرسندی و آرامش نفس در نواب دیدار برادران است و مفاؤضت ایشان.

-۴۹- در کدام گزینه حرف «که» متفاوت است؟

- (۱) به حسن عهد آن لایق تر که حیلیتی اندیشی که متنضم خلاص او باشد.
- (۲) به عزایم مرد آن لایق که اگر از چشم و زبان که دیدبان تن و ترجمان دلاند، خلافی شناسد به یک اشارت هر دو را باطل گرداند.
- (۳) انواع هول و خطر ... برای دانگانه بر حرجیص آسان تر که دست دراز کردن برای قبض مال بر سخی.
- (۴) چون یک کرت در رنج افتاد و ورغ نکبت سوی او بشکست هر ساعت سیل آفت قویتر و موج محنت هایل تر می‌گردد و هرگاه که دست در شاخی زند بار دیگر در سر آید.

-۵۰- بر پایه متن زیر کدام گزینه نادرست است؟

هیچ دشمناییگی را آن اثر نیست که عداوت ذاتی را، ازيرا که چون دو تن را بیکدیگر دشمناییگی افتاده باشد، و بروزگار از هر دو جانب تمکن یافته و قدیم و حدیث آن بهم پیوسته و سوابق بلواحق مفرون شده، پیش از سپری گشتن ایشان انقطاع آن صورت نبندد، و عدم آن به انعدام ذاتها متعلق باشد. و آن دشمناییگی بر دو نوع است: اول چنانکه از آن شیر و پیل، که ملاقات ایشان بی محاربت ممکن نباشد، و این هم شاید بود که مرهم پذیرد، که نصرت در آن یک جانب را مقرّر نیست و هزیمت بر یک جانب مقصور نه، گاه شیر ظفر یابد و گاه پیل پیروز آید. و این جنس چنان متأصل نگردد که قلع آن در امکان نیاید، و آخر بحیلت بلابندي توان کرد و گربه شانی در میان آورد. و دوم چنانکه از آن موش و گربه، و زاغ و غلیواز و غیر آنست، که در آن مجاملت هرگز ستوده نیامده است.

- (۱) وقتی دو طرف دعوا قدرت برابر داشته باشند، امکان صلح وجود ندارد.
- (۲) دشمنی ذاتی تنها زمانی به پایان می‌رسد که طرفین یا یکی از آنها نابود شوند.
- (۳) دشمنی میان شیر و پیل آنقدرها محکم نمی‌شود که نتوان آن را از بین برد.
- (۴) وقتی یکی از طرفین دعوا قدرت بیشتری داشته باشد، خوش رفتاری پسندیده نیست.

-۵۱- کدام گزینه درست معنی شده است؟

آثار کرم تو ظاهر است و من به دوستی تو محتاج و این در را لازم گرفته ام و البته بازنگردم = نشانه‌های جوانمردی تو آشکار است و من نیازمند دوستی تو هستم و وجود خود را در این دوستی لازم می‌دانم و مسلماً برنمی‌گردم.

لئیم را اگر چه صحبت و محبت قدمی مؤکد باشد ازو ملاطفت چشم نتوان داشت مگر در بیوهه امید و هراس بیم باشد = هر چند مصاحب و دوستی دیرینه انسان فرو مایه پایرجا شده باشد، نمی‌توان انتظار مهربانی از او داشت مگر آنکه در طمع امید و نگرانی ترس باشد.

موالات و مؤاخات ترا به جان خردیارم و این مدافعت در ابتدای سخن بدان کردم تا غدری اندیشی من باری به نزدیک خویش معذور باشم = دوستی و برادری ترا از دل و جان می‌پذیرم و این مخالفتی که در آغاز سخن انجام دادم به آن سبب بود تا اگر بهانه‌ای بیاوری من به هر حال در نزد خودم عذری داشته باشم.

- (۴) در مذهب من منع سائل، خاصه که دوستی من بر سبیل تبع اختیار کرده باشد محظوظ است = در روش من رد کردن خواهش کننده مخصوصاً که دوستی و محبت مرا بلاعوض و داوطلبانه انتخاب کرده باشد، عبث است.

-۵۲- توضیح کدام گزینه غلط است؟

- (۱) اگر کریمی در سر آید دستگیر او کرام توانند بود = اگر جوانمردی جایگاهی یابد، به سبب یاری بزرگان است.
- (۲) محسود خلائق آن کس تواند بود که نزدیک او زینهاریان ایمن گشته بسیار یافته شود = کسی می‌تواند مایه رشک مردم باشد که در نزد او پناهجویان بسیاری در امنیت وجود داشته باشند.
- (۳) سزاوارتر کسی به مسرت و ارتیاح اوست که جانب او دوستان را ممهد باشد = آن کس به شادی و شادمانی سزاوارتر است که کنار خویش را جایی نرم و راحت ازبرای دوستان ساخته و آماده کرده باشد.
- (۴) هر که در نعمت او محتاجان را شرکت نباشد او در زمرة توانگران محدود نگردد = کسی که نیازمندان در دارایی او شریک نباشند او را نمی‌توان ثروتمند، شمرد.

-۵۳ با توجه به متن زیر کدام گزینه نادرست است؟
 از پای ننشست این بخت خفته تا دست من برنتافت و چنانکه میان من و اهل و فرزند و مال جدایی افکنده بود دوستی را که بقوت صحبت او می‌زیستم از من بربود روی رزمهٔ یاران و واسطهٔ قلادهٔ بذاران که مودت او از وجه طمع مكافات نبود لکن بنای آن را به دواعی کرم وفا و فضل تأکیدی بسزا داده بود چنانکه به هیچ حادثهٔ خلل نپذیرفتی.

(۱) منظور از «روی رزمه» بهترین و گرانقدرترین چیز یا کس است.

(۲) دوستی دوست من بدون چشم داشت به جبران چیزی بود.

(۳) ضمیر «آن» به «روی رزمهٔ یاران» برمی‌گردد.

(۴) «روی رزمهٔ یاران» و «واسطهٔ قلادهٔ بذاران» می‌تواند فاعل «تأکیدی بسزا داده بود» باشد.

-۵۴ در داستان «استخری پر از کابوس» منظور از «کابوس» چیست؟

(۱) نابودی طبیعت
 (۲) وجود شکارچیان
 (۳) برف و یخ و سرما
 (۴) خشونت پلیس

-۵۵ راوی داستان «روز اسپریزی» کدام گزینه است؟

(۱) دنای کل
 (۲) اول شخص
 (۳) سوم شخص
 (۴) مختلط

-۵۶ درونمایهٔ داستان «روز اسپریزی» کدام است؟

(۱) عادت به خواری
 (۲) رنج حیوانات از انسان
 (۳) زورگویی قالان خان
 (۴) دلرحمی آسیه

-۵۷ در داستان «تاریکی در پوتین»، چرا پدر طاهر، شکستهٔ سفال را از طاهر نگرفت؟

(۱) چون یاد پسرش افتاد.
 (۲) زیرا طاهر آن را دوباره در آب انداخته بود.
 (۳) چون طاهر از آنجا رفته بود.
 (۴) زیرا فهمید که بچه‌ها قصد شوخی با او دارند.

-۵۸ ماجراهی داستان «چشم‌های دکمه‌ای من»، بیانگر چه حادثه‌ای است؟

(۱) زلزله
 (۲) جنگ
 (۳) آتشسوزی
 (۴) شیوع وبا

-۵۹ در داستان «مرا بفرستید به تونل» کدام گزینه درست است؟

(۱) دکتر مرادی قصد داشت مرگ را تجربه کند.
 (۲) خانم مهران از خاطرات فراموش شده دکتر وحشت داشت.
 (۳) مرتضی لحظاتی بعد از تولد مرده بود.
 (۴) مونیتور دچار اشکال شده بود.

-۶۰ منظور درست از عبارت زیر در کدام گزینه آمده است؟

استاد امام گفت: دستوری دادم اما پوشیده شو و ناونهای بر سر کن.

(۱) امر کردم اما پنهان شو و روسی بر سرت بگذار.
 (۲) اجازه هست ولی ناشناس برو و چادری بر سرت بگیر.
 (۳) اجازه دادم اما پنهانی برو و حجاب را حفظ کن.
 (۴) فرمانی دادم اما خودت را بپوشان و چادرشی بر سر بدار

-۶۱ کدام گزینه در ارتباط با عبارت زیر درست است؟
کودکی طواف بر در خانقه بگذشت و ناطف آواز می‌داد.

- (۱) ناطف: معطوف به کودک است
(۲) کودک: فاعل هر دو فعل
(۳) طواف: قید

-۶۲ با توجه به پرسش و پاسخ زیر، پاسخ شیخ دلالت بر چه امری دارد؟
پیر محمد حبیبی: آثار را محو بود؟ ...

شیخ ابوسعید: ... لا تيقى و لا تذر ...

- (۱) بیوفایی دنیا
(۲) غضب الهی
(۳) مرگ و نیستی
(۴) ناپایداری نعمت‌ها

-۶۳ مفهوم صحیح عبارت «چون بدان دره درشی، پارهای بروی، سنگی بزرگ آنجاست، بر لب آب وضو باید ساخت و بر آن سنگ دوی بگزارد و منتظر بود» در کدام گزینه آمده است؟

- (۱) در آن دره وضو بگیر و بر روی سنگ نماز بخوان و منتظر باش.
(۲) وقتی تو در آن دره مقداری رفتی و وضو گرفتی، او نماز گزارد و منتظر شد.
(۳) پس از رفتن در دره به سنگی می‌رسی، او به آنجا می‌آید باید وضو بگیرد و نماز بخواند و منتظر بماند.
(۴) در آن دره در کنار آب باید وضو گرفت و رو به آن سنگ نماز گزارد و منتظر بود.

-۶۴ با توجه به متن زیر کدام گزینه درست است؟
ماه عجب کاری است! دوش در وردی که مرا بود کسلی می‌بود و از آن جهت مشوش می‌بودم.

- (۱) شگفت، در کار همیشگی ام کسالتی داشتم که باعث پریشانی ام بود.
(۲) عجیب است که دیشب بیماری‌ای داشتم که ذکرم را آشفته کرد.
(۳) کاری شگفت است که در قرآن خواندن، کوتاهی داشتم و بدان سبب ناراحت بودم.
(۴) عجبا، دیشب ام در دعای همیشگی دچار سستی و بی حالی‌ای شدم که مرا پریشان کرد.

-۶۵ معنای واژه «تمام» در کدام گزینه با نمونه متن زیر یکسان است؟
ماه هزار ناو هست پر آب و علف که هر یکی لشکری را تمام باشد.

- (۱) به خاطر من در آمد که این بسیار باشد، پانصد درم تمام بود.
(۲) شیخ گفت: مبارک باد! اما تمام نیاورده است.
(۳) چاکری را فرستادم تا باقی سیم بیاورد ... شیخ دستان من بگرفت و گفت: تمام شد. برو بسلامت.
(۴) با شادی هر چه تمام تر پیش شیخ آمد

-۶۶ با توجه به عبارت‌های زیر، کدام گزینه نادرست است؟
ماه شما به نسب از آن مهتر قناعت کرده اید و ما همگی خویش در نسبت بدان مهتر باخته ایم و هنوز

- قناعت نمی‌کنیم. لاجرم از آن دولت و عزت که آن مهتر داشت ما را نصیب کرد و بنمود که راه به حضرت ما به نسبت است نه به نسب.
(۱) مذموم شمردن افتخار به رابطه خانوادگی.
(۲) ستایش ارتباط معنوی و روحی.
(۳) مذمت قناعت نکردن به رابطه با خویشان.

 -۶۷ توضیح بخش‌های مشخص شده، در کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) ... دزد درشد و هر چه در خانه داشت، جمله ببرد مگر مرقع آن درویش، که پوشیده داشت = پنهان کرده بود.
- (۲) باریک تراز موی نبشه یک خط است از آن همه که با خلق بیرون داده است = پدیدار کرده است.
- (۳) از حق سبحانه و تعالی درمی‌خواستم که یا رب درجه شیخ بوسعید به من نمای، شبها درین کردم = شب‌های زیادی صرف این خواسته کردم.
- (۴) زن و فرزندانم گفتند که ما ترانمی توانیم داشت. ما را در کار خدای کن = ما را به خدا بسپار.

 -۶۸ کدام گزینه در مورد شعر افسانه نیما درست است؟

- (۱) در قالب نیمایی سروده شده است.
- (۲) شیوه روایت در آن خطی است.
- (۳) وزن به کار رفته در آن ابداع نیما نیست.

 -۶۹ کدام گزینه درباره قالب‌های نیمه سنتی نادرست است؟

- (۱) اصل تساوی وزن در مصراج‌های متناظر رعایت می‌شود.
- (۲) قاعده‌تاً تعداد مصraig‌ها در بندهای متناظر برابر است.
- (۳) چهارپاره، پرکاربردترین قالب این جریان است.

 -۷۰ کدام گزینه در مورد شعر آزاد نادرست است؟

- (۱) هیچ صورت و قالب از پیش تعیین شده‌ای وجود ندارد.
- (۲) سطراها برابر نیستند ولی افاعیل عروضی همواره به صورت سالم و کامل به کار می‌رود.
- (۳) از دیدگاه معنایی، بنیاد این طرز شاعری نزد نیما بر ابهام هنری است.
- (۴) تجربی و شخصی بودن جنبه عاطفی این نوع شعر را تقویت می‌کند.

 -۷۱ بر اساس بندهای زیر و کلیت شعر «مریم» کدام گزینه درست است؟

دامن کشان ز پرتو مهتاب تیرگی / رو می‌نهد به سایه اشجار دوردست
شب دلکشست و پرتو نمناک ماهتاب / خواب آورست و مست
اندر سکوت خرم و گویای بوستان / مه موج می‌زند چو پرندي به جویبار
می‌خواند آن دقیقه که مریم به شستشوست / مرغی ز شاخسار

- (۱) مریم دامن کشان به سمت سایه درختان دور می‌گریزد.
- (۲) سکوت بوستان ناشی از حیرت گل‌ها و گیاهان از تماشای مریم است.
- (۳) مهتاب می‌دمد و مریم خود را در نور آن شستشو می‌دهد.

 -۷۲ در کدام گزینه درونمایه‌ای مشابه با شعر قدیم دیده نمی‌شود؟

- (۱) بی اعتمنا به تربت گلچهرگان خاک / بر استخوان پیر و جوان می‌زند کلنگ
- (۲) بوستان به خواب رفته و می‌زدد آشکار / دست نسیم عطر هر آن گل که خرم است
- (۳) گنج مراد در دل ویران انتظار / ناجسته ماند و مرگ بر او سایبان گرفت
- (۴) آسمان تیره و سنگین چو یکی پاره سرب / می‌فشارد شب هول افکن و بیم افزا را

-۷۳ کدام گزینه در مورد شعر باران درست است؟

- (۱) در این شعر استقلال مصراعها و پایان بندی آنها به شیوه نیما رعایت شده است.
- (۲) صور خیال در آن وجه نمادین دارد.
- (۳) رنگ و بو و حال و هوایی اقلیمی دارد.
- (۴) هنچارشکنی‌های زبانی در آن دیده می‌شود.

-۷۴ سراینده کدام شعر، مدیر مجله سخن بود؟

- (۱) مرغ آمین
 (۲) کارون
 (۳) عقاب
 (۴) باران

-۷۵ توضیح کدام شعر درست و دقیق است؟

- (۱) یک نفر در آب دارد می‌کند بیهوده جان قربان: ای ارباب! یک نفر در آب دارد بیهوده جان می‌کند.
- (۲) پک و پک سوزد آنجا کله سی / بوی از پیه می‌آید به دماغ
 در دل درهم و برهم شده مه / کور سویی ست ز یک مرده چراغ: در دل پرآشوب، گویی مه شده است و دل مانند نور کمنگ یک چراغ مرده است.

(۳) طبل می‌کوبد و در شاخ دمان / به سوی راه دگر می‌گذرد / مرده در گور گرفته است تکان پنداری / جسته یا زنده‌ای از زندگی خود که شما ساخته اید / نفرت و بیزاری: یا زنده‌ای از زندگی خود – که شما برایش ساخته اید – متنفر شده است.

(۴) دم که فکرش شده سوی دیگر / گردن خود تن خود خارد و در وحشت دل افکند او: تن و گردن خود را می‌خارد و وحشت در دلش می‌افکند.

-۷۶ در همه گزینه‌ها نوعی کاربرد متفاوت با زبان هنچار دیده می‌شود جز ... .

- (۱) هر دمی با خود می‌گوید باز / چه شب موزی و گرمی و دراز
 (۲) باز می‌کوبد او بر سر طبل / در هوایی به مه اندود شده
 (۳) گفتمش خنده نبند پس از این / آفتایی نه چراغی با من

-۷۷ غرض شاعر از توصیف در کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) مانده از شباهی دورادر / بر مسیر خامش جنگل / سنگچینی از اجاقی خرد / اندرخاکستر سردی // همچنان کاندر غبار اندوده اندیشه‌های من ملال انگیز / طرح تصویری در آن هر چیز / داستانی حاصلش دردی
- (۲) هنگام که گریه می‌دهد ساز / این دوسرشت ابر بر پشت / هنگام که نیل چشم دریا / از خشم به روی می‌زند مشت // زان دیرسفر که رفت از من / غمزه زن و عشوه ساز داده / دارم به بهانه‌های مأنوس / تصویری ازو به بر گشاده
- (۳) می‌رود دوکی این هیکل اوست / می‌رمد سایه‌ای این است گراز // خواب آلوده به چشمان خسته / هر دمی با خود می‌گوید باز / چه شب موزی و گرمی و دراز
- (۴) با تنش گرم بیابان دراز / مرده را ماند در گورش تنگ // به دل سوخته من ماند / به تم خسته که می‌سوزد از هیبت تب

-۷۸ در کدام گزینه سطري وجود دارد که نیمی از آن نهاد جمله سطر قبل و نیم دیگر نهاد جمله سطر بعد است؟

- (۱) قو قولی قو! خروس می‌خواند / از درون نهفت خلوت ده / از نشیب رهی که چون رگ خشک / در تن مردگان دواند خون
 (۲) از آن زمان که زردی خورشید روی موج / کمنگ مانده است و به ساحل گرفته اوج / بانگ شغال و مرد دهاتی / کرده است روشن آتش پنهان خانه را

- (۳) حس می‌کند که زندگی او چنان / مرغان دیگر ار به سر آید / در خواب و خورد / رنجی بود کز آن نتوانند نام برد
 (۴) جایی که نه گیاه در آنجاست نه دمی / ترکیده آفتاب سمج روی سنگهاش / نه این زمین و زندگیش چیز دلکش است

-۷۹
ماله

در همه بیت‌ها آرایه استعاره مصرحه هست بجز بیت ...

- (۱) عماری دار لیلی را که مهد ماه در حکم است / خدا را در دل انداش که بر مجنون گذار آرد
- (۲) شوخی نرگس نگر که پیش تو بشکفت / چشم دریده ادب نگاه ندارد
- (۳) چشم من کرد به هر گوشه روان سیل سرشک / تا سهی سرو تو را تازه به آبی دارد
- (۴) محترم دار دلم کاین مگس قندپرست / تا هواخواه تو شد فر همایی دارد

-۸۰
ماله

- (۱) طوطی را به خیال شکری دل خوش بود / ناگهش سیل فنا نقش امل باطل کرد
- (۲) سرو بالای من آن گه که درآید به سمع / چه محل جامه جان را که قبا نتوان کرد
- (۳) ای دل بیا که ما به پناه خدا رویم / ز آج آستین کوته و دست دراز کرد
- (۴) ز جیب خرقه حافظ چه طرف بتوان بست / که ما صمد طلبیدیم و او صنم دارد

-۸۱
ماله

- (۱) هر کس که دید روی تو بوسید چشم من / کاری که کرد دیده من بی نظر نکرد
- (۲) پیر دردی کش ما گرچه ندارد زر و زور / خوش عطابخش و خطابوش خدایی دارد
- (۳) مقام اصلی ما گوشه خرابات است / خداش خیر دهاد آن که این عمارت کرد
- (۴) در خم زلف تو آویخت دل از چاه زنخ / آه کز چاه برون آمد و در دام افتاد

-۸۲
ماله

- (۱) ز بنفشه تاب دارم که زلف او زند دم / تو سیاه کم بها بین که چه در دماغ دارد = از بنفشه ناراحت و در رنجم که لاف برابری با زلف او می‌زند.
- (۲) چو خامه بر خط فرمان او سر طاعت / نهاده ایم مگر او به تیغ بردارد = مانند قلم مطیع فرمان او هستیم و از روی اطاعت سر به فرمان او نهاده ایم مبادا که او با تیغ سر ما را قطع کند.
- (۳) ز باده هیچت اگر نیست این نه بس که تو را / دمیز وسوسه عقل بی خبر دارد = اگر از شراب هیچ سودی نمی‌بری آیا همین کافی نیست که لحظه‌ای تو را از خارخار عقل دور می‌کند؟
- (۴) مگر که لاله بدانست بی وفایی دهر / که تا بزاد و بشد جام می‌زکف ننهاد = حتماً لاله از بیوفایی روزگار و دنیا آگاه بود که از زمان تولد تا زمان مرگ جام شراب را به زمین نگذاشت.

-۸۳
ماله

- (۱) همای زلف شاهین شهریت را / دل شاهان عالم زیر پر باد = دل شاهان عالم زیر پر زلف تو باشد که مانند همامت و شاهبالي همچون شاهین دارد.
- (۲) حباب وار براندازم از نشاط کلاه / اگر ز روی تو عکسی به جام ما افتاد = اگر عکس چهره تو در جام شراب من بیفتند مانند حباب با کمال احترام، کلاه از سر برمی‌دارم
- (۳) هر دمش با من دلسوزته لطفی دگرست / این گدا بین که چه شایسته انعام افتاد = هر لحظه به من عاشق دلسوزته لطف تازه‌ای می‌کند این گدا را ببین که چگونه مرا سزاوار بخشن خود دانست.
- (۴) صنعت مکن که هر که محبت نه راست باخت / عشقش به روی دل در معنی فراز کرد = تظاهر و ریا نکن زیرا کسی که حقیقتاً در راه راست عشق نورزد، عشق از درسته دل او وارد نمی‌شود.

-۸۴ **ماه** در کدام گزینه بخش معنی شده نادرست است؟

- (۱) راه عشق ار چه کمینگاه کمانداران است / هر که دانسته رود صرفه از اعدا ببرد (صرفه بردن: پیشی جستن، پیروز شدن)
- (۲) سر منزل فراغت نتوان ز دست دادن / ای ساربان فروکش کاین ره کران ندارد (فروکش: خموش باش، سخن مگو)
- (۳) خدا را داد من بستان ازوای شحنة مجلس / که می با دیگری خوردست و سر بر من گران دارد (سر گران داشتن: سرسنگین بودن، بی توجهی کردن)
- (۴) حريم عشق را درگه بسی بالاتر از عقل است / کسی آن آستان بوسد که جان در آستین دارد (در آستین داشتن: حاضر و آماده داشتن)

-۸۵ **ماه** معنی در همه گزینه‌ها درست است بجز گزینه ... .

- (۱) و آن که یک جرعه می از دست تواند دادن / دست با شاهد مقصود در آغوشش باد = می تواند از یک جرعه می چشم بپوشد و آن را ببخشد.
- (۲) بازی چرخ بشکندش بیضه در کلاه / زیرا که عرض شعبدہ با اهل راز کرد = رسایش خواهد کرد.
- (۳) فردا که پیشگاه حقیقت شود پدید / شرمنده رهروی که عمل بر مجاز کرد = از روی حقیقت عمل نکرد.
- (۴) بانگ گاوی چه صدا باز دهد عشهه مخر / سامری کیست که دست از ید بیضا ببرد = سامری نمی تواند معجزه حضرت موسی را بپذیرد.

-۸۶ **ماه** معنی همه بیت‌ها درست است بجز بیت ... .

- (۱) بادت به دست باشد اگر دل نهی به هیچ / در معرضی که تخت سلیمان بر باد می‌رود، اگر به چیزی علاقه مند و دلخوش شوی، بهره‌ای نخواهی داشت.
- (۲) می خواستم که میرمش اندر قدم چو شمع / او خود گذر به ما چون نسیم سحر نکرد = می خواستم مانند شمع در هر قدمی که برمی‌دارم بمیرم اما او مانند نسیم سحری بود که از کنار من عبور نکرد.
- (۳) گذار بر ظلمات است خضر راهی کو / مباد کآتش محرومی آب ما ببرد = راه عبور ما از تیرگی‌ها می‌گذرد. کجاست خضر راه دانی که ما را هدایت کند مبادا که آتش محرومیت و بی نصیبی آبروی ما را ببرد.
- (۴) ای دل طریق رندی از محتسب بیاموز / مستست و در حق او کس این گمان ندارد = ای دل من شیوه رندی را از محتسب یاد بگیر در حالی که مست و از خود بی خود است کسی حتی چنین تصویری درباره او نمی‌کند.

-۸۷ **ماه** نوع واژه «داد» در کدام بیت با سایر بیت‌ها تفاوت دارد؟

- (۱) در کف غصه دوران دل حافظ خون شد / از فراق رختای خواجه قوام الدین داد
- (۲) گذشت بر من مسکین و با رقیبان گفت / دریغ حافظ مسکین من چه جانی داد
- (۳) من همان روز ز فرهاد طمع ببریدم / که عنان دل شیدا به لب شیرین داد
- (۴) برو معالجه خود کن ای نصیحت گوی / شراب و شاهد شیرین که را زیانی داد

-۸۸ **ماه** توضیح مقابله کدام بیت نادرست است؟

- (۱) کامم از تلخی غم چون زهر گشت / بانگ نوش شادخواران یاد باد (من از شادخواری محروم)
- (۲) صوفی ار باده به اندازه خورد نوشش باد / ورنه اندیشه این کار فراموشش باد (مدعیان زهد در انجام گناه حریص ترند)
- (۳) نه به تنها حیوانات و نباتات و جماد / هر چه در عالم امرست به فرمان تو باد (موجودات ملکوت هم تحت امر تو باشنند)
- (۴) گر جان بدهد سنگ سیه لعل نگردد / با طینت اصلی چه کند بدگهر افتاد (شرایط مناسب سبب ارتقا می‌گردد)

-۸۹- در کدام گزینه اشاره‌ای به طب قدیم یا سنتی وجود ندارد؟

- (۱) شکسته وار به درگاهت آمدم که طبیب / به مومیایی لطف توام نشانی داد
- (۲) شفا ز گفتة شکرفشان حافظ جوی / که حاجت به علاج گلاب و قند افتد
- (۳) ز زهد خشک ملولم کجاست باده ناب / که بوی باده مدام دماغ تر دارد
- (۴) بر سینه ریش درمندان / لعلت نمکی تمام دارد

-۹۰- توضیح همه گزینه‌ها درست است بجز گزینه ... .

- (۱) غیرتم کشت که محبوب جهانی لیکن / روز و شب عربده با خلق خدا نتوان کرد (مالحظه کاری بر غیرت غلبه دارد)
- (۲) قدح مگیر چو حافظ مگر به ناله چنگ / که بسته اند بر ابریشم طرب دل شاد (موسیقی در ایجاد نشاط مؤثر است)
- (۳) شراب و عیش نهان چیست کار بی بنیاد / زدیم بر صف رندان و هر چه بادا باد (رند در اندیشه حفظ آبرو نیست)
- (۴) ز انقلاب زمانه عجب مدار که چرخ / ازین فسانه هزاران هزار دارد یاد (روزگار تغییرات زیادی ایجاد نمی کند)

-۹۱- معنی همه گزینه‌ها درست است جز گزینه ... .

- (۱) چون بگویی یا خشم آن محتمم ترا حاصل آید، یا آزار دوست حاصل شود، یا بیم شوریدن غوغا و عامه باشد بر تو = اگر بگویی یا آن فرد صاحب مقام از تو خشمگین می‌شود یا دوستت از تو می‌رنجد و یا خطر شورش مردم فرومایه و گر آشوب و عموم مردم بر تو وجود دارد.
- (۲) هیچ سخن را مشکن و مستای تا نخست عیب و هنر آن ترا معلوم نگردد = هیچ حرفی را قطع نکن یا تحسین نکن قبل از آنکه خویی یا بدی آن بر تو آشکار شود.
- (۳) اکنون این که گفتی درست کن یا نه ترا عقوبی هر کدام سخت تر بکنم. پیر گفت: بر این سخن درستی گوای من خود این علوی است = حال آنچه را گفته کنم. تر مجازات می‌ای ثابت کن اگر نه تو را هر چه شدید پیر گفت: گواه من بر درستی این سخن وجود خود این علوی است.
- (۴) هر چند دانا کسی بود که با دانش ویرا خرد نیست آن دانش بر وی ویال بود = باشد اگر کسی خرد نداشته هرچند عالم باشد آن دانش مایه گرفتاری و دردرس او خواهد شد.

-۹۲- با توجه به ویژگی‌های سبکی، کدام گزینه را نمی‌توان از قابوس نامه دانست؟

- (۱) پرسید کهای فلان چرا نان نیم خورده از خوان ما برخاستی؟ این مرد گفت: مرا نان آن کس نباید خورد که تای موی در لقمه من بیند.
- (۲) همه افراد انسان با یکدیگر همدلی می‌ورزند و همدردی. در حقیقت آن کس که از این فضیلت بی بهره است شایسته این شهر نیست.
- (۳) نیک بختان را نیکی خویش آرزو کند و بدیختان را زاد و بود.
- (۴) بر سر نان بر ترش روی مباش و بر خوان سلار برخیره جنگ مکن.

-۹۳- توضیح کدام گزینه درست است؟

- الف- چرا مردمان از کاری پشیمانی خورند که از آن کار دیگری پشیمانی خورده باشد؟ = بیهوده بودن پشیمانی
- ب- فاسقی متواضع این جهان جوی بهتر از قرای متکبر آن جهان جوی = ستایش فروتنی
- پ- اگر خواهی که از رنج دور باشی آنچه نرود مران = نکوهش تلاش برای محال
- ت- اگر خواهی که زبانت دراز بود کوتاه دست باش = نکوهش متجاوز بودن
- ث- اگر خواهی که برتر از مردمان باشی فراخ نان و نمک باش = حق نان و نمک را شناختن
- الف و ث (۴) الف و ث (۳) ت و ث (۲) ب و پ (۱) الف و ب

۹۴- استنباط از کدام گزینه درست است؟

- (۱) امیر گلۀ تو کرد و گفت: فلان مردی برجای است چرا باید با من چنان گوید که با کودکان گویند؟ (فلانی مردی پا بر جا است)
- (۲) اما چون پیر شدی از محال جوانی دور باش که هر که بمگ نزدیک تر بود باید از محال جوانی دورتر بود. (در پیری از کارهای باطل جوانی دوری کن)
- (۳) پس بخشنودی کسی باشی که در هر ساعت دردی و رنجی بدرو رسد (شخص دلرحم و هر لحظه دردمندتری هستی)
- (۴) چیزی که نیکو نهاده باشد نیکوتر منه تا بطعم محال از آن بتر نیابی (در صدد اصلاح خوبی‌ها نباش تا بدی‌ها بر تو طمع نکنند)

۹۵- کدام گزینه به درستی نقل شده است؟

- (۱) پیران چیزها دانند که جوانان ندانند اگر چه عادت جوانان چنانست که بر پیران تماخره کنند از آن که پیران را محتاج جوانی بینند و بدان سبب جوانان را رسد که بر پیران پیشی جویند.
- (۲) اگر پیران در آرزوی جوانی باشند جوانان نیز بیشک در آرزوی پیری باشند و پیر این آرزو یافته است و ثمرة آن برداشته، جوان را بهتر، که این آرزو باشد که دریابد و باشد که در نیابد.
- (۳) چون نیکو بنگری پیر و جوان هر دو حسود یکدیگر باشند اگر چه جوان خویشتن را داناترین همه کس داند. پس از طبع چنین جوانان مباش و پیران را حرمت دار.
- (۴) پیر رعنای مباش و انصاف پیری بیش از آن بده که انصاف جوانی که جوانان را اومید پیری بود و پیران را جز بجوانی اومید نباشد.

زبان عربی

۹۶- اعراب کدام کلمه در بیت صحیح است؟

ماه يطوس الحريص الارض فى الطلب الغنى / و يرى الجبان هلاكه فر حربه

- (۱) الحريص
- (۲) الارض
- (۳) الجبان
- (۴) هلاكه

- (۱) کدام عبارت عربی برای این عبارات از داستان موش و سلّه در «کلیله» مناسب است؟
- (۲) در سوراخ من هزار دینار بود.....مهمان من زمین بشکافت تا به زر رسی، برداشت..... و نگذشت بس روزگاری که حقارت نفس و انحطاط منزلت خویش در دل موشان بشناختم.

- (۱) خسر الدنيا و الآخرة
- (۲) من قل ماله هان على اهله
- (۳) قليل المال تصلحه فيبقى
- (۴) خياركم احسنكم اخلاقا

۹۷- در کدام بیت‌ها، جمله در مصraig اول تمام نمی‌شود و بخشی از آن در مصraig دوم آمده است؟

ماه الف - عاذلتی ان بعض اللوم معنفة / و هل متاع و ان بقیته باق

- (۱) الف و ج
- (۲) ب و د
- (۳) ب و ج
- (۴) ج و د
- ب - ولما ان تجهمنی مرادی / جریت مع الزمان کما ارادا
- ج - لا تبل بالخطوب ما دمت حیا / کل خطب سوی المنيء سهل
- د - و الذ ایام الفتی و احبه / ما کان یزجیه مع الحباب

-۹۹

کدام گزینه ترجمه دقیق بیت زیر است؟

و هَوَّتُ الخطوبَ عَلَىٰ حَتَّىٰ / كَانَىٰ صِرْتُ أَمْنُحَهَا الولَادَا

- (۱) گام های سبکی برداشتی گویی دوستان یاری ام کرده اند.
- (۲) سخنان را بر خود آسان گرفتم تا این که آغاز به دوستی با خطیبان کردم.
- (۳) کارهای بزرگ را چنان بر خویش کردم که گویی دوستی ام را بدانها بخشیده ام.
- (۴) مخاطبان را کوچک شمردم چنان که گویی دوستی را از آنان دریغ داشته ام.

-۱۰۰ مَعْنَىٰ كَدَمْ گَزِينَه بِهِ مفهوم بیت زیر نزدیک است؟

يَهْمَ الْلَّيَالِي بعْضُ مَا إِنَّا مَضْمِرٌ وَ يَثْقلُ رَضْوَى دُونُ مَا إِنَّا حَامِلٌ

- (۱) الدَّهْرُ لِيْس بِنَاجٍ مِنْ حَوَادِثٍ / صُمُّ الْجَبَالِ وَ لَا ذُو الْعَصْمَهِ الصَّدَعُ
- (۲) نَشَودَ شَسْتَهِ جَزَ بِهِ طَمَعِي / نَقْشَهَايِ گَشَادِنَامَهُ عَارِ
- (۳) از هجر تو هر شبم فلک آن زاید / کان رنج اگر مهر کشد برنياید
- (۴) فَلَمَّا رَأَيْتَ آنَّنِي قَدْ قُتِلْتُهُ / نَدَمْتُ عَلَيْهِ أَيَّ سَاعَهِ مَنْدِمٌ

پاسخ نامه

جمهوری اسلامی ایران

وزارت آموزش و پرورش

مرکز ملی پژوهش استعدادهای درخشان

و دانشی پژوهان جوان

با شکوه و امکانات بروز جوان

نام:

نام خانوادگی:

کد ملی:

شماره پرونده:

شماره صندلی:

حوزه امتحانی:

استان (مناطق):

**مطابق توضیحات
دقترچه تکمیل شود**

کد دقترچه**غلط**

**نام و نام خانوادگی خود را
با دستخط بنویسید.**

صحیح**پاسخ نامه آزمون مرحله دوم المپیاد ادبی****ارديبهشت ۱۳۹۵****کد پرسنل**

تمام سلول مورد نظر مطابق نمونه صحیح پر شود:

۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰	۴۱	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵	۴۶	۴۷	۴۸	۴۹	۵۰	۵۱	۵۲	۵۳	۵۴	۵۵	۵۶	۵۷	۵۸	۵۹	۶۰	۶۱	۶۲	۶۳	۶۴	۶۵	۶۶	۶۷	۶۸	۶۹	۷۰	۷۱	۷۲	۷۳	۷۴	۷۵	۷۶	۷۷	۷۸	۷۹	۸۰	۸۱	۸۲	۸۳	۸۴	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۹۰	۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵	۹۶	۹۷	۹۸	۹۹	۱۰۰
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰	۴۱	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵	۴۶	۴۷	۴۸	۴۹	۵۰	۵۱	۵۲	۵۳	۵۴	۵۵	۵۶	۵۷	۵۸	۵۹	۶۰	۶۱	۶۲	۶۳	۶۴	۶۵	۶۶	۶۷	۶۸	۶۹	۷۰	۷۱	۷۲	۷۳	۷۴	۷۵	۷۶	۷۷	۷۸	۷۹	۸۰	۸۱	۸۲	۸۳	۸۴	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۹۰	۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵	۹۶	۹۷	۹۸	۹۹	۱۰۰
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰	۴۱	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵	۴۶	۴۷	۴۸	۴۹	۵۰	۵۱	۵۲	۵۳	۵۴	۵۵	۵۶	۵۷	۵۸	۵۹	۶۰	۶۱	۶۲	۶۳	۶۴	۶۵	۶۶	۶۷	۶۸	۶۹	۷۰	۷۱	۷۲	۷۳	۷۴	۷۵	۷۶	۷۷	۷۸	۷۹	۸۰	۸۱	۸۲	۸۳	۸۴	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۹۰	۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵	۹۶	۹۷	۹۸	۹۹	۱۰۰
۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲	۱۳	۱۴	۱۵	۱۶	۱۷	۱۸	۱۹	۲۰	۲۱	۲۲	۲۳	۲۴	۲۵	۲۶	۲۷	۲۸	۲۹	۳۰	۳۱	۳۲	۳۳	۳۴	۳۵	۳۶	۳۷	۳۸	۳۹	۴۰	۴۱	۴۲	۴۳	۴۴	۴۵	۴۶	۴۷	۴۸	۴۹	۵۰	۵۱	۵۲	۵۳	۵۴	۵۵	۵۶	۵۷	۵۸	۵۹	۶۰	۶۱	۶۲	۶۳	۶۴	۶۵	۶۶	۶۷	۶۸	۶۹	۷۰	۷۱	۷۲	۷۳	۷۴	۷۵	۷۶	۷۷	۷۸	۷۹	۸۰	۸۱	۸۲	۸۳	۸۴	۸۵	۸۶	۸۷	۸۸	۸۹	۹۰	۹۱	۹۲	۹۳	۹۴	۹۵	۹۶	۹۷	۹۸	۹۹	۱۰۰

از تغییر علامت‌های دایره‌ای چهارگوش پاسخنامه جداً خودداری نمایید